

MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI EGYETEM DOKTORI ISKOLA

A FÉNY ÚTJA
Συμμόρφους

DLA ÉRTEKEZÉS TÉZISEI

KOZSUHAROV ZSUZSANNA ESZTER

2024

TÉMAVEZETŐ:

DR. HABIL. KÖNIG FRIGYES DLA

Megfigyeléseink közös útja

Az ábrázolás az emberi kultúrán keresztül kezdetektől átível és megjelenik a művészetek és tudományok területén is. Általa adta és adja tovább az emberiség a tudást, és fejleszti a kultúrát. Amennyiben egy rendszer nyomon követhető, summázható; más rendszerek szerkezetével összehasonlítható és párhuzamba hozható ábrázolás útján. Többféle képpen megjeleníthető. A különböző elemek struktúrájában megfigyelhetők azonosságok („*συμμορφους*”). Ilyen az általunk ismert élet szerkezetének (élőlények anatómiai felépítése és fejlődési) summája, útja; amely megegyezik a fény ábrázolási módjaival: a nagyobb, ill. központi részből halad a kisebb részek felé úgy, hogy a rendszer átjárható. Ezek a fizikai tények mind a képzőművészet, ill. művészet, mind pedig a tudományok által megfogalmazhatók és értelmezhetők ábrázolás útján. Ennek megfelelően ábrázolható a Nap sugárzása is, függetlenül attól, hogy sugár szerűen vagy hullám szerűen ábrázoljuk.

Az élet mint nyomon követhető rendszer

Az idő értelmezések közül az ógörög nyelvben használt idő megfogalmazásokat vizsgálva könnyen értelmezhetjük az autentikus szövegforrásokat ábrázolás útján. Amennyiben a fent leírt struktúra szerint épül fel egy szöveg, nyomon követhető rendszerről van szó. Tehát amennyiben például egy (irodalmi) szöveg tartalma summázható és ábrázolható, úgy irodalmi példának tekintjük az európai kultúra egyik alapkövét, a bibliai szövegeket, amelyek több szempontból is alkalmazhatóak kutatásaink során. Az ógörög nyelvű szövegeket ábrázolás útján vizsgáljuk. A szövegtartalmaknak és jelképeknek értelmét kutatva művészi szempontból keressük az összefüggéseket közöttük és a megragadható valóság alap szerkezete között nyomon követhetőség szempontjából. Minden rendszer léte bizonyítja önmagát, azzal, hogy működik. A legtokéletesebb rendszer – amelyben minden kutatásunk lehetséges – az élet.

A fény útja

A művészileg absztrahálható csillag formájú rendszer értelmezhető ábrázolás útján a természettudomány számára is, hiszen megállapítható, hogy legyen szó művészetről, tudományról, vagy bármilyen oknyomozói kutatásról, ugyanazt a valóságot kutatjuk. Ennek tudatában a művészeti oktatás éppen úgy átlépi a tudományok határait, ahogyan a történelem befolyásolja az irodalmat. Több éves képzőművész-tanári gyakorlati tapasztalatra alapozva, sikerült ebbe a közös munkába bevonni nagy számú fiatal embertársunkat. A közös munka által olyan aktivitás valósult meg, melynek eredményei pozitívan befolyásolták és inspirálták a doktori disszertáció és mestermunka létrejöttét.

A kerek idő

Az ember tudatában van annak, hogy a természet folyamatos változásban van, ezért híresek Hérakleitosz szavai, mi szerint „Minden folyik”. A matematikai egyenletek léte, bármilyen történet vagy festmény is bizonyítja ezt a mondatot, hiszen egy egyenlet sem egy számból áll, hanem úgy jutunk következtetésekre általa, ha levezetjük. Egy történet sem egy szóból, hanem mondatokból áll, vagyis az értelmezés egy folyamat véghezvitele; ahogyan egy festmény elkészítése, ami a festmény létét lehetővé teszi. A kairikus idő értelmében is folyik az idő, mégis kerek egységet alkot.

A valóság – mint nyomon követhető rendszer – ábrázolható

Az ember képességeit figyelembe véve arra a következtetésre jutunk, hogy fényévnyi távolságokat, földi és Földön túli rendszereket is átlát és párhuzamba hoz. Ennek következtében világos, hogy tágabb a viszonyítási alapja, mint más általunk ismert élőlénynek. Minden élőlény feltérképezi a környezetét, és minden képességét használja az életben maradáshoz és a fejlődéshez. Az ember értelmezi és összefoglalja a mindenséget, a végtelent, mindent, amiről tud és amiről nem. A világról való tudását folyamatosan használja, ahogyan a többi élőlény. Ennek következtében a számára felfogható világot kezdetektől kutatja, megfogalmazza és kiépíti a kultúrát. Többféle módon kutatja a számára megtapasztalt valóságot. Mivel képes kétdimenzióban is teret látni, és ábrázolás útján tovább adni tudását; kultúránk alapja absztrakt látásunknak köszönhetően a megszemélyesítés útján éppen úgy következtetésekre vezethet, mint egy matematikai egyenlet, egy festmény vagy egy zenei kompozíció, ill. kozmikus rendszerek ábrázolása. „Ha végül is sikerül megtalálnunk a teljes, egyesített elméletet, idővel legalább a legfontosabb elveket elérhetővé kell tennünk mindenki számára, hogy az elmélet ne maradjon néhány specialista magánügye. Akkor pedig mi mindnyájan, tudósok, filozófusok, hétköznapi emberek együtt boncolgathatjuk: miért létezőnk, mi és a Világegyetem. Az emberi értelem leghatalmasabb diadala lesz, ha erre a kérdésre választ találunk – mert akkor megismerjük Isten gondolatait.”¹

Amennyiben egy rendszer nyomon követhető, summázható és (többféle módon is) ábrázolható, úgy más rendszerek is nevezőjére- és vele párhuzamba hozhatók. Ahogyan a testek formai adottságait ellenőrizni és absztrahálni tudjuk, úgy a fény szerkezetét is ábrázolni tudjuk. Az étellel kapcsolatos kutatásokat vizsgálva arra a következtetésre jutunk, hogy ugyanolyan absztrakt látásmód szükséges annak minden területén való megértéséhez, ill. megjelenítéséhez, legyen szó képletes, művészeti vagy tudományos kutatásról, megfogalmazásról. Vagyis ebben a tekintetben is világos a művészetek és a tudományok összefonódása az emberi kultúrában.

A mestermunka célja

A mestermunka egy prózavers, mely ábrákat és képeket tartalmaz, mert sok esetben első hallásra elképzelhetetlen az, ami megfogalmazható, ill. ábrázolható. Célja, hogy átlátható rendszer szerint épüljön fel, melyben a számunkra megismerhető valóság kutatásának útjai összefonódnak és egymást kiegészítik. A fény útja, valamint a destrukció megszemélyesítése egyaránt helyet foglal benne. A játéknak – amelyben történetünk folyik – rendeltetés szerűen, ahogyan minden játéknak, célja van. Ugyanakkor egyértelmű szabályok szerint működik, szigorú struktúra az alapja, különben értelmezhetetlen. Egyetlen kép sem lehet benne annyira elvont, hogy ne kapcsolódjon logikusan az egészbe.

¹ Stephen Hawking (1988, 1996/2004. 241. o.): *Az idő rövid története*. Akkord Kiadó